

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА ЗООВЕТЕРИНАРНА АКАДЕМІЯ

Знайомство з курсом **ОСНОВИ НАУКОВИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ**

**Вибіркова компонента освітньо-професійної програми
«Менеджмент» Спеціальність 073
I освітній рівень**

Викладач: кандидат екон.- наук, доцент
Худавердієва Вікторія Анатоліївна

Кафедра менеджменту, економіки та
маркетингу

Телефон - 0576357553.

Електронна пошта: victoria1515@i.ua

Дистанційна підтримка: Moodle

АНОТАЦІЯ: Вивчення курсу «**Основи наукових досліджень**» передбачає надання студентам не лише основних знань щодо філософських та методологічних проблем науки, але й формування в них умінь і навичок, які закладають підвалини для подальшої самостійної дослідницької роботи, допомагаючи студентам поєднати загальне світоглядне та філософське знання зі знанням своєї фахової дисципліни.

Головною метою викладання дисципліни «Основи наукових досліджень» є надання студентам знання з питань методології наукових досліджень, створити і розвинути практичні вміння і навички розв'язання реальних задач з постановки, організації, планування і виконання наукових досліджень, а також керування науково-технічною роботою і колективною науковою творчістю.

Основними завданнями вивчення дисципліни «**Основи наукових досліджень**» є вироблення у студентів вміння застосовувати нові методи дослідження, в основі яких знаходяться ідеї і принципи системного підходу.

Завданням курсу виступає:

- надати студентам знання з основних напрямів, закономірностей, змісту і форм наукової діяльності;
- забезпечити оволодіння методами планування та організації наукової творчості;
- вдосконалити практичні навички й уміння виконувати наукові дослідження;
- ознайомити з методами роботи з фаховою літературою, засобами пошуку та обробці наукової інформації;
- сформувати у студентів уявлення щодо наукового етосу, прав і обов'язків учених як суб'єктів інтелектуальної творчості.

Основні вимоги на виході. В результаті вивчення дисципліни «Основи наукових досліджень» студент, таким чином, набуває знання про сучасні методологічні та філософські засади, методи та організаційні форми наукового дослідження, особливо у вищій школі, основи наукового пізнання; засвоєння та закріплення даного матеріалу сприяє формуванню умінь і навичок використання тих чи інших наукових методів як у широкому світоглядно-філософському контексті, так і в конкретній дослідницькій роботі студента.

У відповідності до цього фахівець повинен **знати:** характеристики основних методів наукового пізнання (індукція, дедукція абдукція) та методологічних моделей (гіпотетико-дедуктивна та емпірична індуктивна); принципи пошуку наукової і патентної інформації в мережі Інтернет та інших мережах і системах; організаційно-технічні заходи щодо впровадження і практичного використання результатів науково-технічної роботи;

вміти: обирати напрямок науково-дослідної роботи; оцінювати актуальність запланованих досліджень; формулювати мету, задачі, визначати об'єкт і предмет дослідження; складати і оформляти реферати, статті, рецензії; застосовувати загально методологічні принципи у науковій діяльності; виконувати патентний пошук, розробляти і подавати заявки на одержання патентів;

мати уявлення: основні критерії оцінки наукового знання і вимоги до організації дослідницької діяльності.

Результат отримання теоретичних знань з дисципліни дозволить сформувати низку спеціальних професійних компетенцій.

Системою стандартів з менеджменту передбачено в циклі професійно-орієнтованої підготовки вивчення значної кількості годин з менеджменту, в тому числі 4,5 кредити виділено на вивчення дисципліни «Основи наукових досліджень».

Поєднання теорії і практики здійснення наукових досліджень допоможе сформувати конкурентоспроможного фахівця, здатного вирішувати складні завдання розвитку як окремих організацій, так і економіки в цілому.

Попередні умови для вивчення курсу: засвоєння курсів «Філософія», «Соціологія», «Інформаційні системи та технології».

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНІЙ ПРОГРАМІ

Компетентності та програмні результати навчання, які формуються при вивченні даної дисципліни (кодування згідно чинної освітньо-професійної програми, в дужках вказана забезпечувана компетенція відповідного стандарту вищої освіти).

Компетентності:

ЗК₂ Здатність до застосування концептуальних і базових знань, розуміння предметної області і професії менеджера (**ЗК₅ Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності**).

ЗК₇ Здатність до абстрактного мислення, пошуку, опрацювання, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між явищами та процесами (**ЗК₃ Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу**).

ФК₇ Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт (**ФК₁₀ Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації**).

Програмні результати навчання:

ПРН 4 Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень (**ПРН₆ Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень**).

ПРН₁₄ Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним (**ПРН₁₆ Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним**).

ПРН₁₅ Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера (**ПРН₁₇ Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера**).

ЧОМУ ВИ НАВЧИТЕСЬ, ЩО ОТРИМАЄТЕ

(Відповідність компетентностей дисципліни межах компетентностей та програмним результатам навчання освітньо-професійної програми наведена кодами в дужках; після «/» вказана форма контролю програмних результатів навчання)

Здатність до застосовування концептуальних і базових знань, уміння поєднати загальне світоглядне та філософське знання зі знанням своєї професії менеджера (ЗК2, ПРН4 / *Індивідуальні практичні завдання*).

Здатність до абстрактного мислення, пошуку, опрацювання, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між явищами та процесами при проведенні наукового дослідження (ЗК7, ПРН14)/ *Індивідуальні практичні завдання*).

Здатність щодо планування та організації наукової творчості й уміння виконувати наукові дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера (ФК7, ПРН15/ *Індивідуальні практичні завдання, написання рефератів, наукових тез, наукових статей, проведення наукових досліджень під час проходження виробничої практики на підприємстві*).

Програма вивчення дисципліни реалізується через проведення лекцій, лабораторний заняття та самостійної роботи студентів. Навчальним планом на вивчення дисципліни відводиться 135 годин, в тому числі 30 лекційних і 30 годин лабораторних заняття, та 75 годин самостійних заняття.

Поточний контроль успішності студентів. Контроль з оцінювання лабораторних робіт проводиться за якість виконання роботи, вірність розрахунків, їх аналіз та аргументацію висновків. Студент має право і можливість підвищувати оцінки за поточний контроль, доопрацьовуючи теми, розрахунки тощо та додатково звітуючи.

Рубіжний (модульний) контроль успішності студентів проводиться після закінчення вивчення відповідного змістового розділу навчальної дисципліни. Модульний контроль передбачає проведення тестування.

Формою підсумкової атестації є складання іспиту.

СТРУКТУРНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Спеціальності 073 «Менеджмент»

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

Освітньо-кваліфікаційний рівень - **Бакалавр.**

Обов'язкова компонента. Курс II

СТРУКТУРНИЙ ПЛАН

Види занять та форми контролю		Обсяг за навчальним планом		Розподіл по семестрам			
				Денне навчання		Заочне навчання	
		кредит	годин	I	II	I	II
Всього годин по плану		4,5	135	135	-	135	-
у т.ч. аудиторних		2	60	60	-	24	-
Самостійних		2,5	75	75	-	111	-
Із аудиторних: лекцій		1	30	30	-	12	-
Лабораторних		1	30	30	-	12	-
Практичних		-	-	-	-	-	-
семінарських		-	-	-	-	-	-
Модуль (заліковий кредит)	I	2	60	60	-	60	-
	II	2,5	75	75	-	75	-
Залік							
Екзамен підсумковий			*	*		*	

**НАЗВА, ЗМІСТ, КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗМІСТОВИХ МОДУЛІВ
ДИСЦИПЛІНИ ТА ШИФРИ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВІДПОВІДНО
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНІЙ ПРОГРАМІ**

НАЗВА МОДУЛІВ ТА ЇХ ЗМІСТ	Шифр компетентностей освітньої програми
<p>1. Наука та її методологія Вивчає: типологію наук та класифікацію наукових дисциплін. Етапи становлення та розвитку науки. Проблема критерію науковості у філософії позитивізму та постпозитивізму. Концепція парадигм та наукових революцій Т. Куна. Класична, неklasична, постнеklasична наука. Знання у сучасній інформаційній цивілізації. Значення гуманітарної експертизи знання за сучасної доби розвитку науки. Сцієнтизм і антисцієнтизм у сучасній культурі.</p> <p>Компетентності дисципліни: Здатність до застосовування концептуальних і базових знань, уміння поєднати загальне світоглядне та філософське знання зі знанням своєї професії менеджера (ЗК2, ПРН4).</p>	<p>ЗК2</p> <p>ПРН4</p>
<p>2. Проведення наукових досліджень. Методика дослідницької роботи студента Вивчає: сутність наукової комунікації та її різновиди. Види наукових публікацій (монографія, стаття, автореферат). Монографія, підручник, навчальний посібник, наукова стаття. Доповідь, тези доповіді, науковий звіт. Рецензія та анотація. Конспект та реферативний виклад матеріалу. Поняття дисертації та автореферату. Науково-дослідний процес, принципи його організації. Спеціалізація та кооперування у науковій діяльності. Основні вимоги до оформлення результатів наукових досліджень. Наукова організація праці. Нормування праці науковців. Особливості творчої праці у дослідницької діяльності. Традиції, правила, вимоги щодо наукового тексту. Мова та стиль наукової роботи.</p> <p>Компетентності дисципліни: Здатність до абстрактного мислення, пошуку, опрацювання, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між явищами та процесами при проведенні наукового дослідження (ЗК7, ПРН14). Здатність щодо планування та організації наукової творчості й уміння виконувати наукові дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера (ФК7, ПРН15)</p>	<p>ЗК7</p> <p>ФК7</p> <p>ПРН14</p> <p>ПРН15</p>
<p>Підсумковий контроль. Інтегрований модуль Узагальнений тестовий зміст навчальної дисципліни, який об'єднує всі вищенаведені змістові модулі.</p>	

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

№ п/п	Тема та план лекції	Кількість один	Рекомендована література
Модуль 1			
1.	<p>Тема 1. Наука як форма осягнення світу людиною Знання, пізнання, інформація. Наука та інші форми знання. Знання наукове та знання буденне. Різновиди позанаукового знання (паранаукове, псевдонаукове, квазінаукове, антинаукове). Системність наукового знання. Функції науки у житті суспільства. Основні принципи наукового пізнання. Наукова спільнота як суб'єкт наукового дослідження.</p>	2	1-10
2.	<p>Тема 2. Класифікація наук та динаміка розвитку науки Типологія наук та класифікація наукових дисциплін. Етапи становлення та розвитку науки. Проблема критерію науковості у філософії позитивізму та постпозитивізму. Концепція парадигм та наукових революцій Т. Куна. Класична, некласична, постнекласична наука. Знання у сучасній інформаційній цивілізації. Значення гуманітарної експертизи знання за сучасної доби розвитку науки. Сцієнтизм і антисцієнтизм у сучасній культурі.</p>	2	1-10
3	<p>Тема 3. Методологія та методи наукового дослідження Метод, методика, методологія: співвіднесення понять. Класифікація методів наукового дослідження: спеціально-наукові, загальнонаукові, філософські. Емпіричні методи наукового дослідження: спостереження, опис, порівняння, вимірювання, експеримент. Теоретичні методи наукового дослідження: аналіз і синтез, індукція та дедукція та ін. Філософські та загальнологічні методи наукового дослідження. Діалектика як вчення про розвиток та метод дослідження. Методологічні особливості гуманітарних наук. Герменевтика та синергетика як методи наукових досліджень.</p>	2	1-10
4	<p>Тема 4. Структура наукового дослідження Наукове дослідження: пізнання як процес. Рух від незнання до знання. Наукова проблема, її постановка та формулювання. Гіпотеза як наукове знання у формі припущення. Наукова ідея. Експеримент у науковому дослідженні. Поняття наукової теорії, вимоги до наукових теорій. Наукові факти та їх роль у науковому дослідженні.</p>	2	1-10

Модуль 2			
5	Тема 5. Наукова комунікація та види наукових публікацій Наукова комунікація та її різновиди. Види наукових публікацій (монографія, стаття, автореферат). Монографія, підручник, навчальний посібник, наукова стаття. Доповідь, тези доповіді, науковий звіт. Рецензія та анотація. Конспект та реферативний виклад матеріалу. Поняття дисертації та автореферату.	2	1-10
6	Тема 6. Курсові роботи, дипломні проекти, магістерські та докторські дисертації Курсова робота, її мета, завдання та обсяг. Етапи проведення курсової роботи. Співвідношення курсової та дипломної роботи. Різновиди дипломних робіт та специфіка їх підготування та захисту. Теоретико-методологічна специфіка підготування та захисту магістерської дисертації. Наукові ступені та вчені звання в організації наукових кадрів.	2	1-10
7	Тема 7. Етика науковця Роль цінностей у науковій діяльності. Наукові та позанаукові цінності. Наукова школа. Наука та влада. Проблема державного регулювання науки. Плагіат, його негативні наслідки. Посилання на певний науковий текст. Цитування авторської думки. Складові якісного наукового аналізу, аргументованість оцінок та висновків. Етичні виміри дискусій як фахового обговорення проблеми.	2	1-10
8	Тема 8. Підготовка наукового дослідження Вибір теми та окреслення проблематики дослідження. Поняття плану-проспекту наукового дослідження. Складові частини плану-проспекту. Необхідність усвідомлення загальної логіки дослідження та його основних етапів. Об'єкт, предмет, мета та завдання дослідження. Формування методологічної та джерельної бази дослідження.	2	1-10
9	Тема 9. Пошук наукової інформації та робота з джерелами Джерела інформації. Класифікація наукових видань. Праця дослідника в бібліотеці. Складання та оформлення бібліографії. Використання Інтернету для пошуку наукової інформації. Цитування та посилання. Список літератури та його оформлення.	2	1-10
10	Тема 10. Написання наукової роботи та порядок її захисту Структура наукової роботи. Дотримання формальних моментів розташування тексту та відсутності випадкових помилок. Відповідність мети і поставлених завдань логіці дослідження. Особливості автореферату як необхідної частини обговорення та захисту роботи. Процедура та порядок захисту дисертаційної роботи.	2	1-10

11	<p>Тема 11. Організація наукових досліджень Науково-дослідний процес, принципи його організації. Спеціалізація та кооперування у науковій діяльності. Основні вимоги до оформлення результатів наукових досліджень. Наукова організація праці. Нормування праці науковців. Особливості творчої праці у дослідницької діяльності. Традиції, правила, вимоги щодо наукового тексту. Мова та стиль наукової роботи.</p>	2	1-10
12	<p>Тема 12. Основні етапи та форми процесу наукового дослідження Основні етапи наукового дослідження і логіка їх пізнавального циклу. Формування та обґрунтування наукових гіпотез як процес поглиблення наукового дослідження. Формування наукової теорії - основний етап у процесі наукового дослідження.</p>	2	1-10
13	<p>Тема 13. Рівні та методи наукового дослідження Поняття про емпіричні та теоретичні рівні наукового дослідження. Загальнонаукові та загальнологічні методи наукового пізнання.</p>	2	1-10
14	<p>Тема 14. Організація науково-дослідної роботи магістрів Види та форми науково-дослідної роботи магістрів. Виконання магістерської роботи. Планування науково-дослідної роботи магістрантом.</p>	2	1-10
15	<p>Тема 15. Оформлення результатів наукових досліджень та їх впровадження у практику Систематизація результатів дослідження. Звіт про науково-дослідну роботу, його зміст і методика складання. Впровадження результатів завершених досліджень та розрахунок їх ефективності.</p>	2	1-10

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ (ЛАБОРАТОРНІ, ПРАКТИЧНІ, СЕМІНАРСЬКІ)

№ п/п	Тема	Перелік завдань лабораторних робіт для виконання студентами	Кількість годин	Місце проведення заняття	Методичне і технічне забезпечення
Модуль 1					
1	Тема 1. Наука як форма осягнення світу людиною	Знання, пізнання, інформація. Наука та інші форми знання. Знання наукове та знання буденне. Різновиди позанаукового знання. Системність наукового знання. Функції науки у житті суспільства. Основні принципи наукового пізнання.	2	ХДЗВА	М-2
2	Тема 2. Класифікація наук та динаміка розвитку науки	Типологія наук та класифікація наукових дисциплін. Етапи становлення та розвитку науки. Проблема критерію науковості у філософії позитивізму та постпозитивізму. Концепція парадигм та наукових революцій Т. Куна. Класична, некласична, постнекласична наука.	2	ХДЗВА	М-2
3	Тема 3. Методологія та методи наукового дослідження	Метод, методика, методологія: співвіднесення понять. Класифікація методів наукового дослідження: спеціально-наукові, загальнонаукові, філософські. Емпіричні методи наукового дослідження: спостереження, опис, порівняння, вимірювання, експеримент. Теоретичні методи наукового дослідження: аналіз і синтез, індукція та дедукція та ін.	2	ХДЗВА	М-2
4	Тема 4. Структура наукового дослідження	Наукове дослідження: пізнання як процес. Рух від незнання до знання. Наукова проблема, її постановка та формулювання. Гіпотеза як наукове знання у формі припущення. Наукова ідея. Експеримент у науковому дослідженні.	2	ХДЗВА	М-2

Модуль 2					
5	Тема 5. Наукова комунікація та види наукових публікацій	Наукова комунікація та її різновиди. Види наукових публікацій (монографія, стаття, автореферат). Монографія, підручник, навчальний посібник, наукова стаття. Доповідь, тези доповіді, науковий звіт. Рецензія та анотація. Конспект та реферативний виклад матеріалу. Поняття дисертації та автореферату.	2	ХДЗВА	М-2
6	Тема 6. Курсові роботи, дипломні проекти, магістерські та докторські дисертації	Курсова робота, її мета, завдання та обсяг. Етапи проведення курсової роботи. Співвідношення курсової та дипломної роботи. Різновиди дипломних робіт та специфіка їх підготування та захисту.	2	ХДЗВА	М-2
7	Тема 7. Етика науковця	Роль цінностей у науковій діяльності. Наукові та позанаукові цінності. Наукова школа. Наука та влада. Проблема державного регулювання науки. Плагіат, його негативні наслідки. Посилання на певний науковий текст. Цитування авторської думки. Складові якісного наукового аналізу, аргументованість оцінок та висновків. Етичні виміри дискусій як фахового обговорення проблеми.	2	ХДЗВА	М-2
8	Тема 8. Підготовка наукового дослідження	Вибір теми та окреслення проблематики дослідження. Поняття плану-проспекту наукового дослідження. Складові частини плану-проспекту. Необхідність усвідомлення загальної логіки дослідження та його основних етапів. Об'єкт, предмет, мета та завдання дослідження. Формування методологічної та джерельної бази дослідження.	2	ХДЗВА	М-2

9	Тема 9. Пошук наукової інформації та робота з джерелами	Джерела інформації. Класифікація наукових видань. Праця дослідника в бібліотеці. Складання та оформлення бібліографії. Використання Інтернету для пошуку наукової інформації. Цитування та посилання. Список літератури та його оформлення.	2	ХДЗВА	М-2
10	Тема 10. Написання наукової роботи та порядок її захисту	Структура наукової роботи. Дотримання формальних моментів розташування тексту та відсутності випадкових помилок. Відповідність мети і поставлених завдань логіці дослідження. Особливості автореферату як необхідної частини обговорення та захисту роботи. Процедура та порядок захисту дисертаційної роботи.	2	ХДЗВА	М-2
11	Тема 11. Організація наукових досліджень	Науково-дослідний процес, принципи його організації. Спеціалізація та кооперування у науковій діяльності. Основні вимоги до оформлення результатів наукових досліджень. Наукова організація праці. Нормування праці науковців. Особливості творчої праці у дослідницької діяльності. Традиції, правила, вимоги щодо наукового тексту. Мова та стиль наукової роботи.	2	ХДЗВА	М-2 М-3 М-4 М-5
12	Тема 12. Основні етапи та форми процесу наукового дослідження	Основні етапи наукового дослідження і логіка їх пізнавального циклу. Формування та обґрунтування наукових гіпотез як процес поглиблення наукового дослідження. Формування наукової теорії - основний етап у процесі наукового дослідження.	2	ХДЗВА	М-2
13	Тема 13. Рівні та методи наукового дослідження	Поняття про емпіричні та теоретичні рівні наукового дослідження. Загальнонаукові та загальнологічні методи наукового пізнання.	2	ХДЗВА	М-2

14	Тема 14. Організація науково-дослідної роботи бакалаврів і магістрів	Види та форми науково-дослідної роботи магістрів. Виконання бакалаврської і магістерської роботи. Планування науково-дослідної роботи магістрантом.	2	ХДЗВА	М-2 М-3 М-4 М-5
15	Тема 15. Оформлення результатів наукових досліджень та їх впровадження у практику	Систематизація результатів дослідження. Звіт про науково-дослідну роботу, його зміст і методика складання. Впровадження результатів завершених досліджень та розрахунок їх ефективності.	2	ХДЗВА	М-2 М-3 М-4 М-5

САМОСТІЙНІ ЗАНЯТТЯ

Назва модулів (тем)	Контрольні питання та завдання для самостійного вивчення	Кількість годин	Форма звітності та контролю
Модуль 1			
Тема 1. Наука як форма осягнення світу людиною	Знання, пізнання, інформація. Наука та інші форми знання. Знання наукове та знання буденне. Різновиди позанаукового знання. Системність наукового знання. Функції науки у житті суспільства. Основні принципи наукового пізнання.	5	Звіт з представленням виконання
Тема 2. Класифікація наук та динаміка розвитку науки	Типологія наук та класифікація наукових дисциплін. Етапи становлення та розвитку науки. Проблема критерію науковості у філософії позитивізму та постпозитивізму. Концепція парадигм та наукових революцій Т. Куна. Класична, некласична, постнекласична наука.	5	Звіт з представленням виконання індивідуальних завдань

Тема 3. Методологія та методи наукового дослідження	Метод, методика, методологія: співвіднесення понять. Класифікація методів наукового дослідження: спеціально-наукові, загальнонаукові, філософські. Емпіричні методи наукового дослідження: спостереження, опис, порівняння, вимірювання, експеримент. Теоретичні методи наукового дослідження: аналіз і синтез, індукція та дедукція та ін.	5	Звіт з представленням виконання індивідуальних завдань
Тема 4. Структура наукового дослідження	Наукове дослідження: пізнання як процес. Рух від незнання до знання. Наукова проблема, її постановка та формулювання. Гіпотеза як наукове знання у формі припущення. Наукова ідея. Експеримент у науковому дослідженні.	5	Звіт з представленням виконання індивідуальних завдань
Модуль 2			
Тема 5. Наукова комунікація та види наукових публікацій	Наукова комунікація та її різновиди. Види наукових публікацій (монографія, стаття, автореферат). Монографія, підручник, навчальний посібник, наукова стаття. Доповідь, тези доповіді, науковий звіт. Рецензія та анотація. Конспект та реферативний виклад матеріалу. Поняття дисертації та автореферату.	5	Звіт з представленням виконання індивідуальних завдань
Тема 6. Курсові роботи, дипломні проекти, магістерські та докторські дисертації	Курсова робота, її мета, завдання та обсяг. Етапи проведення курсової роботи. Співвідношення курсової та дипломної роботи. Різновиди дипломних робіт та специфіка їх підготування та захисту.	5	Звіт з представленням виконання індивідуальних завдань

Тема 7. Етика науковця	<p>Роль цінностей у науковій діяльності. Наукові та позанаукові цінності. Наукова школа. Наука та влада. Проблема державного регулювання науки. Плагіат, його негативні наслідки. Посилання на певний науковий текст. Цитування авторської думки. Складові якісного наукового аналізу, аргументованість оцінок та висновків. Етичні виміри дискусій як фахового обговорення проблеми.</p>	<p>5</p>	<p>Звіт з представленням виконання індивідуальних завдань</p>
Тема 8. Підготовка наукового дослідження	<p>Вибір теми та окреслення проблематики дослідження. Поняття плану-проспекту наукового дослідження. Складові частини плану-проспекту. Необхідність усвідомлення загальної логіки дослідження та його основних етапів. Об'єкт, предмет, мета та завдання дослідження. Формування методологічної та джерельної бази дослідження.</p>	<p>5</p>	<p>Звіт з представленням виконання індивідуальних завдань</p>
Тема 9. Пошук наукової інформації та робота з джерелами	<p>Джерела інформації. Класифікація наукових видань. Праця дослідника в бібліотеці. Складання та оформлення бібліографії. Використання Інтернету для пошуку наукової інформації. Цитування та посилання. Список літератури та його оформлення.</p>	<p>5</p>	<p>Звіт з представленням виконання індивідуальних завдань</p>
Тема 10. Написання наукової роботи та порядок її захисту	<p>Структура наукової роботи. Дотримання формальних моментів розташування тексту та відсутності випадкових помилок. Відповідність мети і поставлених завдань логіці дослідження. Особливості автореферату як необхідної частини обговорення та захисту роботи. Процедура та порядок захисту дисертаційної роботи.</p>	<p>5</p>	<p>Звіт з представленням виконання індивідуальних завдань</p>

Тема 11. Організація наукових досліджень	<p>Науково-дослідний процес, принципи його організації. Спеціалізація та кооперування у науковій діяльності. Основні вимоги до оформлення результатів наукових досліджень. Наукова організація праці. Нормування праці науковців. Особливості творчої праці у дослідницької діяльності. Традиції, правила, вимоги щодо наукового тексту. Мова та стиль наукової роботи.</p>	<p>5</p>	<p>Звіт з представленням виконання індивідуальних завдань</p>
Тема 12. Основні етапи та форми процесу наукового дослідження	<p>Основні етапи наукового дослідження і логіка їх пізнавального циклу. Формування та обґрунтування наукових гіпотез як процес поглиблення наукового дослідження. Формування наукової теорії - основний етап у процесі наукового дослідження.</p>	<p>5</p>	<p>Звіт з представленням виконання індивідуальних завдань</p>
Тема 13. Рівні та методи наукового дослідження	<p>Поняття про емпіричні та теоретичні рівні наукового дослідження. Загальнонаукові та загальнологічні методи наукового пізнання.</p>	<p>5</p>	<p>Звіт з представленням виконання індивідуальних завдань</p>
Тема 14. Організація науково-дослідної роботи магістрів	<p>Види та форми науково-дослідної роботи магістрів. Виконання магістерської роботи. Планування науково-дослідної роботи магістрантом.</p>	<p>5</p>	<p>Звіт з представленням виконання індивідуальних завдань</p>
Тема 15. Оформлення результатів наукових досліджень та їх впровадження у практику	<p>Систематизація результатів дослідження. Звіт про науково-дослідну роботу, його зміст і методика складання. Впровадження результатів завершених досліджень та розрахунок їх ефективності.</p>	<p>5</p>	<p>Звіт з представленням виконання індивідуальних завдань</p>

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Баскаков А. Я., Туленков Н. В. Методология научного исследования: Учебное пособие. - К.: МАУП, 2004. - 216 с.
2. Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень: Підручник. - К.: АБУ, 2002.-480 с.
3. Єріна А. М., Захожай В. Б., Єрін Д. Л. Методологія наукових досліджень: Навчальний посібник. - К.: Центр навчальної літератури, 2004. - 212 с.
4. Злотина М. Л. Диалектика. - К. : Изд. ПАРАПАН, 2008. - 264 с.
5. 18. Основи методології та організації наукових досліджень / А. Є. Конверський (ред.). - К. : Центр учбової літератури, 2010. - 352 с.
6. Свердан М. Н., Свердан М. М.. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. - Чернівці: Рута, 2006. - 352 с.
7. Філіппенко А. С. Основи наукових досліджень. Конспекти лекцій: Посібник. - К. : Академвидав, 2005. - 208 с.
8. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень. - К.: Вид. дім «Слово», 2003. - 240 с.
9. Юринець В. Є. Методологія наукових досліджень. - Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2011. - 178 с.
- 10.Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. Курс лекцій. - К.: Генеза, 2005. - 359 с.

Допоміжна

- 11.Білокобильський О. Рациональність як межа метафізичного дискурсу // Філософська думка. - 2006. - №5. - С. 143-157.
- 12.Бойченко М. І. Системний підхід у соціальному пізнанні: ціннісні та функціональні аспекти / М. І. Бойченко. - К. : Видавництво «Промінь», 2011. - 320 с.
- 13.Возняк В. Розсудок, розум, повсякденність // Філософська думка. - 2006. - № 5. - С. 3-22.
- 14.Воронкова В. Г. Філософія. Навчальний посібник. - К.: ВД «Професіонал», 2004. - 464 с.
- 15.Головатий М .Ф. Навчи себе сам. - К.: МАУП, 2002. - 120 с.
- 16.Гайденко П. П. История новейшей европейской философии в ее связи с наукой. - М.: ПЕР СЗ; СПб.: Университетская книга, 2000. - 456 с.
- 17.Гайденко П.П. Герменевтика // Философский энциклопедический словарь. - М.: Советская энциклопедия, 1983.
- 18.Гегель Г. Кто мыслит абстрактно? // Гегель Г. В. Ф. Работы разных лет. - Т. 1. - М. : Мысль, 1972. - С. 387-394.
19. Добронравова І. Філософія та методологія науки. - К.: ВПЦ «Київський університет», 2008. - 224 с.
- 20.Крышский С. Б., Кузнецов В. И. Мирозренческие категории в современном естествознании. - К.: Наукова думка, 1983. - 224 с.

21. Рузавин Г. И. Методология научного познания. - М.: Юнити, 2005. - 286 с.
22. Сурмин Ю. П., Бидзюра И. П. Учебник для ученого. Методология и логика научного исследования. - К. : Принт Сервіс, 2014. - 848 с.

ПЕРЕЛІК МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ЛАБОРАТОРНИХ (ПРАКТИЧНИХ, СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ (М)

Шифр	Назва методичної розробки
М-1	Основи наукових досліджень: Лекційний курс за кредитно-модульною системою організації навчального процесу / В.А. Худавердієва, канд. екон. наук, доцент кафедри менеджменту, економіки та маркетингу // Харківська державна зооветеринарна академія . – 2019. – 88 с.
М-2	Худавердієва В.А. Методичні рекомендації для проведення лабораторних занять з дисципліни « Основи наукових досліджень » для студентів спеціальності 073 «Менеджмент». – Х.: РВВ ХДЗВА. – 2019. - 28 с.
М-3	Худавердієва В.А. Методичні вказівки <i>виконання курсової роботи</i> для студентів спеціальності 073 «Менеджмент». – Х.: РВВ ХДЗВА. – 2019. – 24 с.
М-4	Методичні вказівки <i>виконання дипломної роботи</i> для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» за ОКР «Бакалавр». – Х.: РВВ ХДЗВА. – 2019. – 21 с.
М-5	Методичні вказівки <i>виконання магістерської роботи</i> для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» за ОКР «Магістр». – Х.: РВВ ХДЗВА. – 2019. – 27 с.
М-6	Худавердієва В.А. Методичні рекомендації для самостійної роботи з дисципліни « Основи наукових досліджень » для студентів спеціальності 073 «Менеджмент». – Х.: РВВ ХДЗВА. – 2019. – 52 с.
М-7	Основи наукових досліджень. Базова контролююча програма навчальної дисципліни для студентів спеціальності 073– «Менеджмент» / Худавердієва В.А.//Харківська державна зооветеринарна академія. Кафедра менеджменту, економіки та маркетингу . – Х.: РВВ ХДЗВА. - 2019. – 32 с.

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Система діагностики якості навчання

Контроль знань і умінь студентів з дисципліни здійснюють згідно з кредитно-модульною системою організації навчального процесу, прийнятому в академії

Основні положення:

Загальна кількість модульних контрольних заходів, що мусить скласти студент з окремої навчальної дисципліни, визначається з урахуванням залікових модулів з цієї дисципліни і рекомендовано дорівнює двом академічним модулям за семестр.

За результатами модульного контрольного заходу рівень засвоєння студентом навчального матеріалу має бути оцінений за національною шкалою та шкалою ECTS. Тижні для проведення модульного контролю (модульні тижні) рекомендуються графіком навчального процесу. Кількість балів, отримана студентом при оцінюванні залікового модулю, співвідноситься з оцінками за національною шкалою та шкалою ECTS відповідно до таблиці 1.

1. Шкала оцінювання

100-бальна шкала	Оцінка за національною шкалою	Визначення	Оцінка за шкалою ECTS
90 – 100	відмінно	Відмінно – відмінна відповідь, виконання роботи лише з незначною кількістю помилок	A
82 – 89	добре	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	B
74 – 81		Добре – в загальному правильна відповідь, робота з певною кількістю грубих помилок	C
64 – 73	задовільно	Задовільно – непогано, але зі великою кількістю недоліків	D
60 – 63		Достатньо – відповідь, робота задовольняє мінімальні критерії	E
35– 59	незадовільно	Незадовільно з можливістю повторного складання	FX
0-34		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

Регламентується наступний комплект балів для отримання оцінки: результат поточного контролю (усереднено за оцінюванням завдань, проектів, тренінгів) – максимум 100 балів, результат модульного тестового контролю – максимум 100 балів та результат засвоєння блоку самостійної роботи – максимум 100 балів.

Усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях та самостійна робота студентів оцінюються за 100 бальною шкалою (або від 2 до 5 балів) відповідно до наступної регламентації (табл. 2)

2. Шкала оцінювання усної відповіді

<i>100-бальна шкала</i>	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за національною шкалою - Визначення	Оцінка за шкалою ECTS
<i>100</i>	5	Відмінно – В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.	A
<i>89</i>	4+	Дуже добре – Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.	B
<i>81</i>	4	Добре – В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.	C
<i>73</i>	3+	Задовільно – Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.	D
<i>63</i>	3	Достатньо – Частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.	E
<i>59</i>	2	Незадовільно - Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань.	FX
<i>0</i>	2	Незадовільно - Не надано усної відповіді на жодне запитання.	F

Модульний контроль передбачає складання модульного тестового контролю із 60 та 75 питань (в залежності від годин змістового модуля) з використанням тестового програмного забезпечення. Комп'ютерне оцінювання модульного тестового контролю проводиться за 100-бальною шкалою. Кількість вірних відповідей переводиться у 100-бальну шкалу згідно з таблицею 3.

3. Шкала та методика оцінювання модульного тестового контролю

100-бальна шкала	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	Кількість вірних відповідей із тестових завдань із 60 і 75 тестових завдань	
			Модуль 1= 2 кредити (60)	Модуль 2 = 2,5 кредити (75)
90 – 100	A	відмінно	54-60	67-70
82 – 89	B	добре	49-53	62-66
74 – 81	C		44-48	55-61
64 – 73	D	задовільно	38-43	48-54
60 – 63	E		36-37	45-47
35– 59	FX	незадовільно	21-35	26-17
0-34	F		0-20	0-25

4. Розрахунок модульної оцінки за шкалою коефіцієнтів

	Усні відповіді	Самостійна робота	Модульний тестовий контроль	Разом (МО) (модульна оцінка)
Вагові коефіцієнти (%)	25%	25%	50%	100%
Оцінка в балах	100	100	100	100

Розрахунок загальної оцінки (зваженої) з модулю здійснюється за формулою:
 $МО = 100 \times 0,25 + 100 \times 0,25 + 100 \times 0,5 = 100$ балів

Складання модулів обов'язкове. Студент не допускається до тестування з модуля без відпрацювання пропущених занять. Модуль вважається зарахованим, якщо студент набрав мінімально необхідну кількість балів та більше.

Результати рейтингу з модулю доводяться до відома студентів не пізніше третього робочого дня після проведення контрольного заходу і, у разі відсутності претензій з боку студентів, вважаються остаточними.

Якщо студент не погоджується з рішенням про присвоєння йому балів рейтингу за модуль, то він повинен відразу після їх оголошення звернутися з письмовою апеляцією до завідувача кафедри та у визначений термін скласти усну атестацію з модуля перед комісією. Склад апеляційної комісії у кожному конкретному випадку визначається завідувачем кафедри. Рішення комісії є остаточним. Студент не може повторно скласти зараховані модулі.

Студент, який не з'явився на модульний контроль або не отримав мінімальної кількості балів на модульному тижні, має право скласти пропущений модуль під час залікового тижня.

Підсумковий рейтинг поточної успішності з дисципліни вираховується усередненням рейтингів з усіх модулів. Семестрова оцінка виставляється студенту з врахуванням результатів підсумкового та поточного(модульного) контролів. Максимальна кількість балів, що студент може отримати при вивченні дисципліни, дорівнює 100.

Підсумковий семестровий контроль у вигляді екзамену проводиться в усній або письмовій (тестовій) формі. На екзамен виносяться основні питання курсу, завдання, що потребують творчої відповіді та вміння синтезувати отримані знання і застосувати їх при вирішенні практичних завдань.

Результати екзамену оцінюються у балах і включаються у підсумкову оцінку з дисципліни. Підсумкова оцінка з дисципліни розраховується з урахуванням оцінок за змістові модулі, включаючи екзаменаційну, за шкалою коефіцієнтів або накопичувальною системою (табл. 5).

5. Розрахунок підсумкової оцінки по дисципліні за шкалою коефіцієнтів

	Змістовий модуль 1 (ЗМ1)	Змістовий модуль 2 (ЗМ2)	Іспит (залік)	Разом (ПО) (підсумкова оцінка)
Вагові коефіцієнти (%)	25%	25%	50%	100%
Оцінка в балах	100	100	100	100

Розрахунок загальної оцінки (зваженої) по дисципліні здійснюється за формулою:

$$ПО = 100 \times 0,25 + 100 \times 0,25 + 100 \times 0,5 = 100 \text{ балів}$$

Розрахунок підсумкової оцінки за накопичувальною системою. За накопичувальною системою підсумкова оцінка (ПО) в балах з дисципліни розраховується як сума балів, отриманих студентом за змістові модулі (ЗМ) та іспит.

50% підсумкової оцінки з дисципліни складають бали, отримані за семестр, і 50% складають бали, отримані на іспиті та диференційованому або недиференційованому заліку. Кількість балів, що може отримати студент за змістовий модуль, може бути різною і встановлюватися для кожного змістового модуля (в залежності від значимості змістового модуля в дисципліні) з урахуванням того, що підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни у балах (100-бальна шкала) переводиться у чотирибальну (національну) шкалу згідно з таблицею 6.

6. Підсумкова оцінка з дисципліни

100-бальна шкала	Оцінка за національною шкалою	Визначення	Оцінка за шкалою ECTS
90 – 100	відмінно	Відмінно – Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.	A
82 – 89	добре	Дуже добре – Студент вільно володіє викладеним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв’язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	B
74 – 81		Добре – Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві; добирати аргументи для підтвердження думок.	C
64 – 73	задовільно	Задовільно – Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	D
60 – 63		Достатньо – Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.	E
35– 59	незадовільно	Незадовільно з можливістю повторного складання - студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	FX
0-34		Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни - студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об’єктів.	F

Викладач зобов'язаний здати заповнену заліково-екзаменаційну відомість до навчального відділу протягом такого граничного терміну: для екзамену - не пізніше, ніж на наступний робочий день після його завершення.

Засоби діагностики успішності навчання використовують для підсумкової експертизи знань і базуються на технології стандартизованого тестового контролю.